

Reisverslag Indonesië

2018

Indonesië heeft een oppervlakte van 1.910.931 km².

Er zijn ongeveer 260.581.000 inwoners (2017) bevolkingsdichtheid 136 inw./km².

'Indonesië, fietsen door 's werelds grootste eilandenstaat '

Mijn totale afstand gefietst tijdens deze reis door Indonesië is 1.547 kilometer,
met een totaal van 11.303 hoogtemeter .

Fietsreis 2018

-

INDONESIE

DE VOORBEREIDING

“Ik ga op reis naar Indonesië”. Maar als ik dat zeg, voel ik me al even “stupid” als de Amerikanen die naar “Europe” op reis komen. In Europa zijn zoveel landen, en wat een verschil tussen, zeg maar, Portugal en Noorwegen, of tussen Ierland en Polen. En dat is dus voor Indonesië ook zo, het land telt 17.508 eilanden waarvan ongeveer een derde bewoond zijn. Want ook hier is het verschil zo extreem dat je er tienmaal naartoe kunt gaan met telkens een totaal ander landschap, verschillende historische achtergrond, ook andere tradities met soms een lokale religie, en nog zoveel andere verschillen.

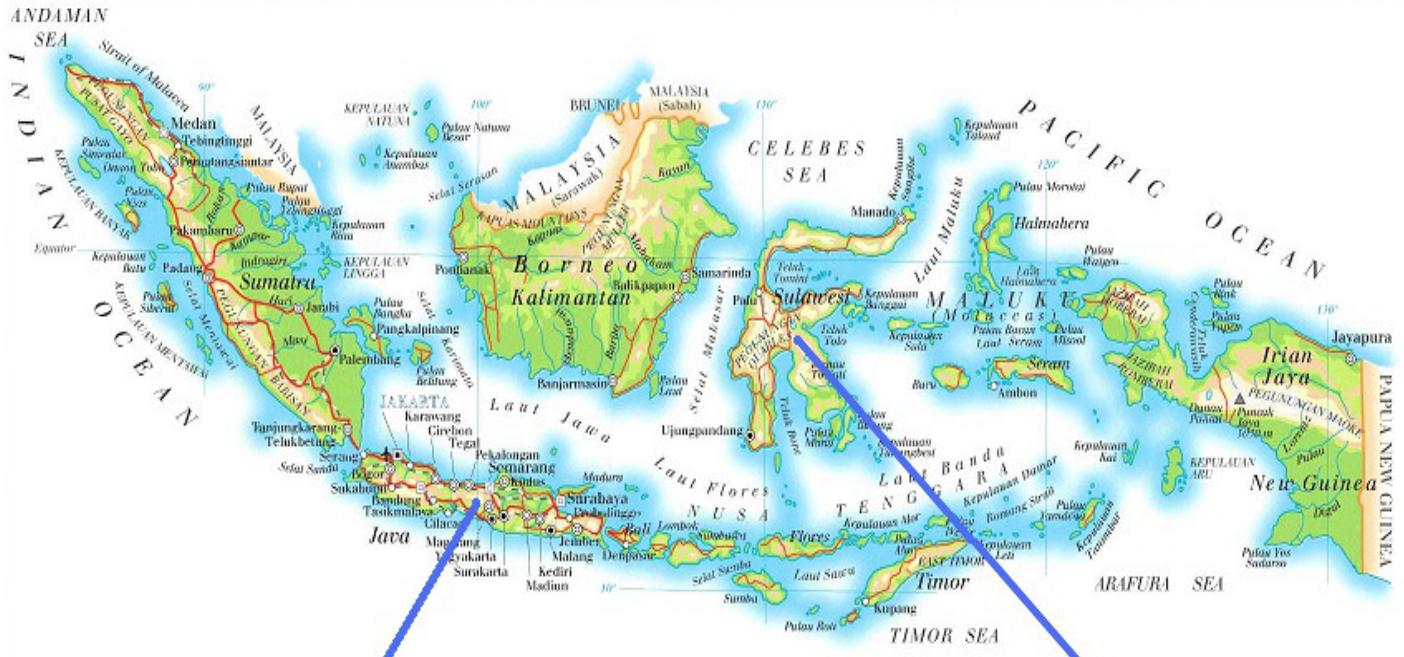
Na veel “vijven en zessen” heb ik dan gekozen om slechts 2 eilanden te bezoeken: Sulawesi en Java. Maar zo simpel is dat ook weer niet, want zowat alle eilanden van Indonesië zijn een berg op zich of een bergketen over de volledige lengte. Een traject uitstippelen is dus ook eens nadenken, dan overwegen, en tenslotte beslissen: wat wil ik zien, hoever wil ik gaan, want veel klimmen (en oef, ook dalen) zit er zeker wel in.

Sulawesi: omdat hier heel weinig toeristen komen (en dan vooral actieve reizigers die iets willen beleven), een fractie van het aantal dat Bali bezoekt (hier vooral de passieve toerist die rust zoekt), terwijl Sulawesi toch 31-maal groter is dan Bali. Maar hier is het onvermijdelijk om respectabele hoogtes te overwinnen, waarmee het aantal hoogtemeters toch wel meerdere duizenden zal overstijgen.

Java: ik vlieg naar Jakarta omdat er internationaal weinig andere keuze is, en fiets dan van oost naar west over het eiland waar er toch veel te zien is en ik, door de grootte van dit eiland, de toeristenmassa gedeeltelijk kan omzeilen. Hier kan ik nog redelijk slalommen tussen de verschillende bergen en vulkanen, maar wil toch ergens een vulkaan beklimmen tot dicht bij de krater. Dus het aantal hoogtemeters voor een 14-daagse fietsroute zal toch ook wel oplopen. Hierdoor heb ik nog een paar binnenlandse vluchten nodig om van het ene eiland naar het andere te gaan, gezien de grote afstanden is de boot geen goede optie, want die doet er bijna 2 dagen over.

Maar binnen Java zelf zal ik ook nog een verplaatsing per trein of bus moeten inlassen, het eiland heeft een lengte van bijna 1.000 km, en ik fiets dan nog eens zigzag door het land.

Eén zaak is zeker, als je veel wilt zien en dan vooral de onbetreden paden wilt bewandelen (of fietsen in mijn geval), moet je er ook wat voor over hebben. Dus ik zal ervoor gaan om toch wel een paar pure “klimdagen” in te lassen, waarbij de fietsafstand misschien wel iets korter zal gehouden worden. Wat dan wel inhoudt dat ik op mijn dagbestemming niet overal een hotel zal vinden ... of toch niet met de luxe die veel toeristen willen. Overnachten in een klein familiaal hotelletje, meestal in een basic kamertje met spartaanse inrichting is dan de beste uitkomst ... en wat voor één, hoe mooi past dit dan weer in mijn manier van reizen, waar contact met de lokale bevolking een heel belangrijk punt is.

HET REISVERSLAG

Sulawesi, toch wel de moeite om te bezoeken, met vooral het dagelijks leven, maar ook een paar hoogtepunten. Eerst is er de natuur, met als bijzonder plekje "Karst Rammang-Rammang". Het op één na grootste karstgebergte ter wereld, en ... nog niet ontdekt door de buitenlandse toeristen (maar dit duurt niet lang meer denk ik, door de promotie die hierrond gestart is en de toeristische infrastructuur die er op gang komt).

Mijn eerste overnachting heb ik hier in een "homestay", een huis op palen tussen de waterpartijen en de rijstvelden, op wandelafstand van het gebergte. En dat is avondmaal en ontbijt samen met de bewoners mee eten.

Voor alle duidelijkheid, het is even wennen aan de benamingen: in een "Wisma" of "Losmen" kan je overnachten en in een "Warung" kan je eten.

Dan is er ook het "ooo zo speciale" Torajaland. Wat een aparte cultuur, zoveel tradities die men hier echt wel verder zet: hun huizen ... hun begrafenisrituelen ... daarvoor alleen al loont het de moeite om Sulawesi te bezoeken. Een unieke ervaring, zelfs na 38 andere landen te hebben bezocht.

Hier voel ik echt wel dat ik leef. Vanaf 7u op de fiets om soms wel een grote inspanning te leveren (zoals 100 km fietsen bij 30°C en hierbij 1.000 meter klimmen), vermoeiend dat wel, dorstig ook, met 4 à 5 liter water tijdens de rit. Bij aankomst in een stad of dorp, een lokaal familiehotelletje zoeken, douchen, meestal met koud water, siesta bij ondertussen al 34°C om 14u, en met een beetje geluk (zowat in 1 op de 4 steden) vind ik wel een biertje, dat wordt dan 1,24 liter "cool bir" met "spicy nuts" na de rit, en dan relaxen, een uurtje platte rust (langer kan ik niet volhouden) soms zelfs met airco in de kamer.

Tijd voor een stadswandeling, maar meestal is er in de steden weinig speciaals te bezichtigen naast het dagelijks leven natuurlijk, wat hier toch meestal heel kleurrijk en vrolijk is. Ondertussen heb ik al eens gestopt in een "café" voor een koffie uit de Toraja Highlands, "100% Arabica" daar leggen ze wel de nadruk op. In een andere stad stop ik dan wel eens voor een glas vers geperst fruitsap, en de keuze is zeer uitgebreid, sommige zaken hebben er dan ook nog ijsgekoelde koffie, chocoladedrank of een mix ervan.

Het eerste dat me hier opviel, dat er zoveel moskeeën staan, zowat in elke derde straat of om de 3 km staat er wel eentje. Als ik fiets is het geluid van de voorbijge moskee nog maar pas uitgestorven en ik hoor al het geluid van de volgende moskee.

Amai voor de "niet-moslims" die hier wonen, met viermaal per dag zo'n hels lawaai uit de luidsprekers. En dat gebed om 4u30 's morgens vond ik toch wel het meest storende. Trouwens ik heb er zelden overnacht waar je geen moskee ziet of hoort.

In de steden is zowat elke straat een "winkelstraat" met kleine stalletjes of zelfs mobiele karretjes, elk met hun eigen product, er is vanalles te koop en ook eetkraampjes waar men staat te bakken, te wokken of te frituren op het trottoir. En om ergens een koffie of thee te drinken, moet je ook niet ver zoeken. Hun speciaalste "Kopi Luwak" heb ik kunnen proeven in de koffiebranderij zelf (en kopen ook, het is één van de duurste koffies ter wereld, één van de

lekkerste ook, zacht met veel aroma). Buiten de steden is het een gelijkaardig scenario, met wat grotere tussenafstand, maar ik fiets zelden, behalve in de natuurgebieden, meer dan 500 meter zonder winkeltje, eet- en drankgelegenheid of mobiel eetstalletje te passeren.

Vanaf 18u wordt het hier donker, tijd ook om een "Warung" (een klein restaurantje met lokale gerechten) te zoeken, en dat is niet moeilijk, want er zijn er veel, elk met hun specialiteit: nasi goreng, mie goreng, ayam bakar, ikan bakar, saté, bakso, ... Selecteren is meestal een gok, ik kijk vooral als er veel lokale mensen gaan eten, want op de toeristische trekpleisters na, zijn hier bijna geen buitenlandse toeristen in de plaatsjes waar ik overnacht.

Ik fiets hier tussen de meest vriendelijke mensen van al mijn reizen. Zeer hoffelijk in het verkeer, hulpvaardig als je iets zoekt ... en vooral, want men draagt daar sport hoog in het vaandel ... overal begroeting en aanmoediging voor een fietser, in hun beste "Engels": "hey mister" ... "mister mister" ... "mister strong" ... "thanks mister" ... "beybey mister" ... en soms wel eens "good morning mister" in de late namiddag.

Gelukkig toch af en toe ook wat meer "Engels" zodat ik nergens het gevoel heb om niet geholpen te worden (want dit is tenslotte wel heel belangrijk voor mij, contact met de lokale bevolking en mee beleven is een groot deel van de reis). En zo heb ik daar toch een paar unieke dingen meegemaakt, zoals samen met een gezin naar de "vrouwenvoetbal" gaan kijken (en dat in een "moslimland" !!!). Spectaculair, mooi en belachelijk tegelijk, sommigen shotten met de blote voeten, anderen koppen naar doel met een hoofddoek op.

Fietsen langs de kust, overal kleine vissershaventjes, vismarktjes en viskramen. Je ruikt de zee, de verse vis, de zeevruchten, de gedroogde vis. Heel anders dan in de steden, waar de uitlaatgassen de geur bepalen. Logisch, als je weet dat er momenteel 77 miljoen geregistreerde bromfietsen en scooters zijn. Het is hier toegelaten om vanaf 14 jaar er mee op de openbare rijweg te komen, oogluikend zie ik 12-jarigen ook wel regelmatig tussen het verkeer. Maar de jongeren zijn hoofdzakelijk wel voorzichtige motorrijders, ze blijven zelfs dikwijls achter mij als ik fiets, dus hun snelheid ligt dan niet heel hoog.

Indonesië is het land met de grootste moslimpopulatie ter wereld, maar gelukkig niet iedereen, want "slechts" 86%, wat toch neerkomt op ongeveer 225 miljoen moslims.

Een biertje drinken na de fietsrit is daar dus niet evident, maar door de aanwezigheid van christenen, protestanten en buitenlandse toeristen is het wel mogelijk in een aantal steden. Bars zijn er niet, maar je kan het kopen in de grotere hotels of ook in sommige winkeltjes. Hier heb je dan de keuze: terplaatse opdrinken in de winkel of meenemen naar de hotelkamer in een zwarte plasticzak. Hun bieren zijn van het "Pilsener" type, hun bekendste is "Bintang", dan is er ook "Anker" en voor mij hun beste "Bali Hai". Wat me wel opvalt, de inhoud is 620 ml en het alcoholgehalte $\pm 4,69\%$, nogal gedetailleerd met 2 cijfers na de komma als ze het niet exact weten.

Indonesische toeristen zie je overal, met in Sulawesi weinig buitenlandse, in Java al een pak meer, maar nog niet storend, de hoeveelheid buitenlandse toeristen in Bali, Lombok en Flores wil ik liever niet gezien hebben.

Indonesiers betalen bijna overal minder voor een bezoek aan de monumenten (dit is trouwens in andere Aziatische landen ook zo, soms tot 10x minder) en hier is er dikwijls een afzonderlijke kassa en gescheiden ingangspoort. Logisch vind ik, hun inkomen ligt ook veel lager, terwijl met het toeristengeld de nodige onderhouds- en restauratiekosten kunnen betaald worden.

Trouwens, de lokale bevolking komt daar gewoon om enkele tientallen selfies te maken en met een beetje geluk staat er nog wel een stukje van het monument bij. Nadien zie je ze dan uren naar hun foto's kijken, wat dus neerkomt op gewoon zichzelf bekijken, soms het belachelijke voorbij, want voor de monumenten hebben ze weinig oog.

En het leuke is dat er ook al buitenlandse toeristen zijn die dit beginnen nadoen, maar deze tonen toch nog een beetje interesse voor de monumenten zelf.

Waar in Sulawesi hoofdzakelijk de ongerepte natuur overheerst, met hier en daar nog heel apparte bevolkingsgroepen en levensstijlen, is er in Java meer historisch erfgoed, vooral in en rond een aantal grote steden.

Naturelementen ook wel, zoals de mooie kustplaatsen, maar voor mij vooral de actieve vulkanen, waarvan ik er bij één tot aan de rand van de krater gewandeld heb "Volcan Bromo" 2.329 m hoog. Verder heb ik dan nog gefietst tussen twee actieve vulkanen door, over een col van 1.620 m met de "Merapi" 2.825 m hoog aan mijn linkerzijde en "Merbabu" 3.145 m hoog aan mijn rechterzijde, waar je constant de rookpluimen ziet opstijgen. Trouwens de laatste uitbarsting van de Merapi (dit is de actiefste vulkaan in Indonesië, Merapi betekent "berg van vuur") was in mei 2018 met een hevige uitbarsting in 2006, waarbij mensen om het leven kwamen.

Terwijl ik hier ook een andere heel mooie fietsrit had bij het fietsen van Bandung naar Bogor over de "Puncak Pass", waar er over de top (net iets boven de 1.500 m hoog) enkel nog theeplantages te zien zijn "Gunung Mas" met een oppervlakte van ongeveer 2.500 hectaren waar meer dan 1.500 mensen tewerk gesteld zijn, de basis voor onze gekende Lipton en Pickwick tea. Herinneringen aan de Hollandse kolonisatie zijn er ook nog wel te zien. Ik zag en bezocht er historische gebouwen in steden zoals Malang, Yogyakarta en Bogor.

Malang, destijds de stad waar de Nederlandse gepensioneerden kwamen wonen. Ze bouwden er een kerk met daar recht tegenover een bakkerij, koffiehuis en restaurant. "Toko Oen" hier is sindsdien nog weinig veranderd, het gebouw, het interieur en de meubels zijn nog origineel, de menukaart is in 3 talen opgesteld (Nederlands, Engels en Indonesisch), je kan er zelfs "een uitsmijter" of een "kroket" bestellen.

In Yogyakarta zag ik nog "Warenhuis Devries" met "Landbouwbenodigdheden" en een foto van "de neutrale lagere school" in een "Holland Bakery". Terwijl in Bogor een Hollandse begraafplaats te zien is in het park van de "Botanische tuinen" waar ook het presidentieel paleis staat.

Het leven is daar nog zonder stress, maar wel met smartphone, brommer en zoveel meer. Eten doen ze overal, bijna de hele dag door, maar zelden aan een tafel. Wel een lekkere keuken, maar toch komt er zowat alle dagen nasi (rijst), mie (noedels), ayam (kip) en ikan (vis) op het bord.

Alcoholische dranken zijn daar helemaal uit den boze (toeristische plaatsen uitgezonderd) omwille van de islam. Teveel zoete drankjes en ander suikergoed zijn hier dan het schadelijk gevolg van, nog slechter voor de gezondheid dan wat alcohol af en toe.

Geef me dan toch maar liever het "Vlaamsche leven", iets meer werkdruk weliswaar, maar alle luxe die je wilt en tenslotte toch een gevarieerd en lekker dagelijks menu op tafel. Er valt wel te leven zonder alcohol, maar nu en dan een lekker wijntje bij de maaltijd, of genieten van één van ons betere Belgische biertjes, maakt het dagelijks leven toch wel wat aangener.

Wat hun religie betreft, heb ik hier wel de "betere moslim" gezien, wel praktiserend, maar minder fanatiek dan in veel andere landen. De jeugd is daar gemiddeld zelfs gematigder dan de moslims die naar Europa uitgeweken zijn. Alhoewel er in het straatbeeld wel af en toe een groot bord verschijnt waarop de politieke leiders aankondigen om het terrorisme (lees moslim extremisme) te bestrijden.

Ja, als toerist is het toch een hard leven, zoals ik reis tenminste, zo actief 4 weken lang, zoveel gezien van de natuur, cultuur en kunst. Een zware reis en lichte lokale kost, de kilo's gingen er weeral af (7 kg deze keer).

Zo een reis, in weeral een fantastisch land, maakt me toch een stuk gelukkiger en vooral tevreden om hier in Vlaanderen telkens terug thuis te komen.

Elk land heeft misschien wel iets dat beter is (bijvoorbeeld het weer, minder wisselvallig) maar als je alles in acht neemt, wat is dit een paradijs waarin we hier wonen.